

ogsaa jeg i høi Grad sympatiserer. Til Slutning var der altsaa i Virkeligheden kun tilbage Butikerne Lufning; men, sjønt dette Forslag virkelig har en vis og ikke ringe Betydning her i Kjøbenhavn, saa mente man, at det var noget Lidt at komme med til Thinget. Det vilde i meget høi Grad foregribe hele Sagens Behandling og stille det, som det kom an paa, nemlig Arbeidernes Søndagsfrihed, hen til de græske Kalendere; hvis man kom til, at Butikerne lukkede, men ikke til Arbeidernes Søndagsfrihed. Endelig er der et Spørgsmaal, som jeg endnu vil nævne, nemlig Spørgsmaalet om Valgdagen. Det stodte paa den bestemteste Modstand, men er dog af megen Betydning for Arbeiderne; naar man ikke taler om den manuelle Frihed om Søndagen, men om den politiske Frihed i det Hele taget, maa man ikke undtage Valgdagen fra dette Lovforslag. Under disse Forhold var der i Virkeligheden ikke nogen Enighed den Gang, tror jeg, i Udvalget, hvorved man kunde virke med. Saa om at komme til et praktisk Resultat. Jeg for mit Bedkommende haaber meget, at denne Sag vil blive fremmet. Men jeg skal ikke negte, at jeg tror, at den maa fremmes paa Grundlag af, at man i Virkeligheden maa komme dem til Hjælp, som det kommer mest an paa. Jeg skal ikke negte, at jeg tror, at det er Fabrikarbejderne, de, der arbeide i fabriksmæssig drevne Virksomheder, som mest af Alle trænge til denne Lov, og at det mindre er Butiksmændene end disse, som Loven bør komme tilgode.

Busk: Ja, der lader jo til at være temmelig Enstemmighed om Tanken i dette Lovforslag. Der er jo Ingen, med Undtagelse af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgtreds (Chr. Jensen), der egentlig, saadan væsentlig har sagt imod det. Hvad Skytteforeningerne angaar, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgtreds (Wagner) kom ind paa, vil jeg for mit personlige Bedkommende sige, at dersom Skytteforeningerne skulle blive ved at udbille sig saaledes, som det lader til, at de ville, saa de blive en Forskole for Militarismen, saa er jeg virkelig tilfreds, hvor Skytteforeningerne ere, og saa vilde jeg ønske, at vi kunde faae en Lov, der kunde gjøre, at vi aldrig gaae en eneste Smule til dem mere. Jeg vil altsaa for mit personlige Bedkommende se Tiden lidt an paa det Omraade. For det forekommer mig, at den Institution, udbiller sig mere og mere i den Retning, og saa skulle vi ikke — lige saa lidt som andre Steder — være hange for at tage

Thren ved Hornene og sige rent ud, at hele dette Væsen vilde vi ikke være med til, selv om de give sig et sjønt folkeligt Navn. Til den sidste ærede Taler vil jeg sige, at saa galt er det da heller ikke med os, at vi her i dette protestantiske Land Danmark skulde være det Land, der have de fleste Helligdage. Jeg tror ikke, vi behøve mere end at betragte Nogle, der sidde til Huse her i Landet hos os, Katholikerne, de have dog flere end vi (Afbrudelse af Brandes). Ja, saavidt jeg har fulgt med de Bevægelser, tror jeg ikke, at det er saadan, at vi for vort Bedkommende kunne sige, at vi staa høist i Kækken; det er dog ikke Tilfældet. (En Stemme: Søderne). Der er Nogen, der nævner Søderne, og det kan jo ogsaa nok være. Jeg tænker nu nærmest paa Katholikerne, og jeg tror nok, at jeg har Ret til at sige, at de have flere Helligdage end vi. Jeg vil nu sige overfor Spørgsmaalet om Værtshuse, at det er overdrevent, at en fattig Mand ikke skulde kunne faae en Drik Øl, fordi vi ikke have saadanne offentlige Værtshuse; det kan jeg ikke indrømme. Det kan jo nok siges, og det kan der siges med, hvis man har lyst dertil, men ellers kan jeg ikke se Andet, end at det er en praktisk Banfæstighed, man nok kan komme ud over. Jeg tør saa meget mere dristig bøve at sige det, som den ærede Forslagsstiller i Forslaget har havt et aabent Die for denne Sag. Der staar her i Lovforslaget en § 4, som er 1/2 Linie lang, og som jo virkelig maaste vil kunne bruges af Politiet til at komme til samme praktiske Resultat, hvis de ville strække Loven langt. Der staar: „Indtil Kl. 4 Eftermiddag maa der ikke paa noget offentligt Beværtningssted holdes Drikkeleg eller andre støiende Sammenkomster.“ Det kan jo blive undergivet en Fortolkning, dersom Nogen fortolker, saaledes, at det Forslag vil noget ind paa den Tankegang. Jeg mente med det, at jeg ikke bildte mig ind, at vi igjennem Lov kunde affasse Drukkenfab, eller at vi igjennem Lov kunde i den Forstand forbedre Mennesker, at vi kunne yde Hjælp til det, og det er den, at vi ved Lov kunne støtte det Gode og Sande og Skjønne paa mange Omraader i Folket. Derfor er det, at jeg vil være med til, ogsaa paa det Omraade, vi her have havt Leilighed til at komme ind paa, at støtte den Stræben i Folket, der gaar i Retning af Udruelighed. Det har været min Mening, inaar jeg har tilladt mig, at støtte den Tanke, der blev udtalt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgtreds. De Udtalelser forbausede mig noget, som det ærede Medlem fra Langeland (Brandes) kom med om, at i Udvalget for havde Landboerne ikke viist nogen